

Tehnike prikupljanja podataka

Sedmo predavanje

Pitanja u odnosu na koja bираmo tehniku

- Koja tehnika najviše odgovara istraživačkom pitanju koje pokušavamo da odgovorimo?
- Kakav uticaj konkrenta tehnika ima na **greške** i **troškove** istraživanja?
 - Kako najbolje da stignem do neophodnih ispitanika?

Glavne tehnike

- **PAPI** (pen and pencil interviewing) – anketar nosi papirnu anketu i intervjuiše ispitanika
 - Najjeftiniji način
 - Najmanja kontrola – anketari često „ostavljaju“ ankete i posle ih pakupe tako da ne znamo ko je stvarno popunio
- **CAPI** (computer assisted personal interviewing) – anketar nosi laptop ili tablet na koji je programirana anketa i intervjuiše ispitanika
 - Možemo mjeriti dužinu odgovora na cijeli upitnik ili svako pitanje pojedinačno
 - Možemo imati GPS lokaciju intervjuja
 - Tablet se ne može „ostaviti“
 - Brža je obrada – ankete se šalju odmah ako je tablet na internetu ili kad anketar poveže tablet na internet
 - Nema prekucavanja

Glavne tehnike

- **ACASI** (audio computer assisted self-interviewing) – ispitanik sam upravlja tabletom, sluša pitanja preko slušalica i unosi odgovore
 - Pogodan za senzitivne ankete
- **CATI** (computer assisted telephone interviewing) – anketar poziva ispitanike telefonom i postavlja im pitanja iz upitnika
 - Problem sampling frame (odgovarajući imenik)
- **Web survey** – Anketiranje putem interneta – ispitanik sam ispunjava putem linka
 - Opcije: slanje mailom ili link na internet stranici
 - Nikad ne znamo ko je ispunio
 - Ispunjavaju najčešće oni koji su zainteresovani
 - Doseg korišćenja interneta

Stepen uključenosti anketara

- **Face to face** – licem u lice
 - Skuplje
 - Trenirani i motivisani “prikupljači” podataka
 - Mogu da pojasne pitanje
 - Zahtjevaju monitoring
 - Utiču na ispitanika (pitanje o rasi drugačije zvuči ako ga postavlja osoba bijele ili tamne puti, npr.)
- **SAQ** (self administrated questionnaire) – ispitanik sam popunjava upitnik
 - Jeftinije
 - Nema kontrole nad tim ko je popunio upitnik, ponekad
 - diskretnije

Šta je „posao“ anketara?

- Popisati članove odabranog domaćinstva i primijeniti princip selekcije ispravno (kišove table ili posljednji rođendan)
- Ubijediti odabranog ispitanika da učestvuje
- Objasniti svrhu istraživanja i prenijeti sve relevantne informacije
- Objasniti pitanja ispitaniku
- Postavljati pitanja ispitaniku i unositi ispravno odgovore
- „Korigovati“ ispitanika (npr. pitanjem se traži jedna asocijacija, a ispitanik ponudi 2, anketar unosi prvu)
- Prenos podataka istraživačkom timu

Interviewer variance

- Interviewer variance (pristrasnost koja proističe iz namjernog ili nenamjernog uticaja anketara)
 - Muškarci češće intervjuišu žene (i obrnuto) jer češće pristaju
 - Ubjedljiviji anketari imaju veći response rate
 - Anketari koji prebrzo čitaju pitanja imaju veći procenat odgovora „ne znam“
- Načini da se smanji „uticaj“:
 - Profesionalni odnos anketara prema poslu i ispitaniku
 - Čitanje pitanja do kraja kako su ona napisana
 - Objašnjenje procesa anketiranja i ispitivanja na isti način
 - Stimulisanje anketara na isti način
 - Upisivanje odgovora bez interpretacije ili promjene
 - Dobar trening

Kontrola anketara

- **Terenska kontrola** – kontrolor obilazi odabrane adrese i provjerava da li je ispitanik dobro odabran i da li je anketa ispravno urađena
- **Telefonska kontrola** – kontrolor poziva odabrane ispitanike i provjerava da li anketa urađena, kao i da li je na pitanja odgovoreno
- **Logička kontrola** - da li su odgovori logični
- **Automatska kontrola** - prosječna dužina intervjua ili GPS lokacija
- **Statistička kontrola** – da li se odgovori koji su dati pojedinačnom anketaru značajnu razlikuju od odgovora koji su dati drugim anketarima
- **Ne pretjerivati sa brojem anketa po anketaru**

Stepen privatnosti

- Prisustvo anketara
 - Bar jedna osoba zna šta ste odgovorili
 - „Kako ocjenjujete kvalitet nastave?“
 - „Za koju političku partiju glasate?“
- Prisustvo trećih lica
 - Anketiranje u domaćinstvu

Rangiranje metoda po procentu odgovora (response rate)

1. Face to face (PAPI, CAPI)
2. CATI
3. Mail survey
4. Web survey

Mješovite tehnike

Mixed modes

- Mnoge studije danas koriste više tehnika istovremeno kako bi smanjile troškove ili eventualno nadomjestile nedostatke pojedinačnih tehnika
- Povećanje procenta odgovora kao motiv

Primjeri kombinacija

Različiti načini za različite ispitanike

CATI za one koji imaju telefon
CAPI za one koji nemaju telefon

Različiti načini za regrutovanje i ispitivanje

Mail za regrutaciju ispitanika
Web za popunjavanje upitnika

Različiti načini za ispitivanje u raznim fazama

Prvi talas face to face CAPI, drugi CATI

Različiti načini za različite djelove upitnika

CAPI za osnovni upitnik, ACASI za senzitivna pitanja